

2014 YILI VİZYON RAPORLARI

Deniz Yavuz – Antrakt

14.12.2015

Türkiye'nin sinemaları

Türkiye'de sinemada film gösterimleri ve sinema filmi üretimleri artık neredeyse tamamen dijital olarak gerçekleştirilmekte. 2013 yılında dijitalleşen Avrupa'nın ardından 2014 yılında da Türkiye sinemalarının dijital gösterim olanakları %55'in üzerinde salonda gerçekleşmişti. Üretilen yerli sinema filmlerine de bu doğrultuda 35 mm. film kopyası basılmıyor. 2015'in ilk haftasıyla birlikte peliküle basılacak film bulmak mümkün olamazken, salonlarını dijital dönüşüme sokmayan işletmeler hizmetlerine son verdi.

Dijitalleşmenin film niteliklerine değil ama niceliğine katkısı gözle görülür şekilde ortada. Yurt dışından film ithalatı yapan şirketler her zaman olduğundan daha çok filmi Türkiye sinema pazarına getiriyor, yerli film yapımcıları da adeta Yeşilçam'a taş çıkartıyor. Sinemalarda vizyona çıkarılan Türkiye yapımlarının sayısı 1990 ile 2007 arasında 40'ı aşmazken aynı sayı 2008'den bu yana 50'nin altına düşmüyor. Türkiye'de sinemanın yüzüncü yılı olarak kabul edilen 2014'te vizyona çıkan yerli yapımların sayısı 108'di. Bu yirmi beş yıllık sürede ulaşılan en yüksek sayı olarak ortaya çıkmışken 2015 geçen yılın da üzerine koyarak sayıyı 134'e çıkardı. Türkiye 2015'te vizyona çıkartılabilen yapımların haricinde yıl içerisinde sinemalarda gösterime girmeyen ya da giremeyen 100'e yakın filmin çekimini de tamamladı.

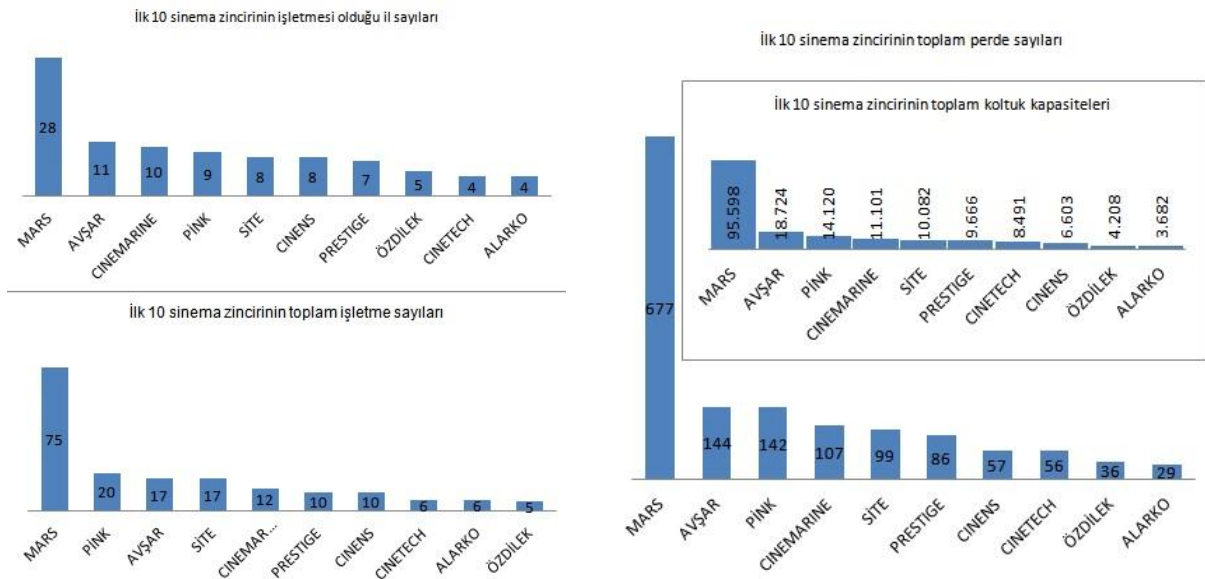
2015'te sinema salonları Türkiye genelindeki artışını sürdürdü. Bugün itibarıyla Türkiye'de sinema filmi gösterimi yapılabilen 625 adet bina bulunuyor. 625 binanın 378 tanesinde bir yıl boyunca, elli iki hafta aralıksız profesyonel şartlarda film gösterimi yapılıyor. Komplekslerin 54 tanesinde ise bir takvim yılı içerisinde yirmi altı haftadan fazla, aralıklı gösterimler gerçekleştirilmekte. 157 komplekste ayda bir kez sinema filmi gösterimi yapılırken D sınıfı, yılda bir iki kez gösterim yapan, düzensiz salonların sayısı ise 36...

Türkiye'deki sinemalar dört farklı sınıfa bölünebilir. Bir yılın bütün haftalarından düzenli gösterim yapan profesyonel teknik özelliklere sahip sinemalar A, yılın yarısında, en az yirmi altı hafta gösterim yapan kompleksler B, bir yılda her aya bir kez denk gelecek şekilde perdelerini açan ve düzensiz gösterim yapan çok amaçlı salonlara C ve yılda bir ya da iki kez gösterim yapan çok amaçlı salonlara ise D sınıfı diyebiliriz. Sınıflarına göre kompleks, perde ve koltuk sayılarına bakacak olursak düzenli gösterim kapasitesinin 378 kompleks 2.290 perde ve 276.501 koltuk olduğunu görüyoruz.

Türkiye'nin sinemaları

Düzenli gösterim yapan Türkiye sinemalarının toplam sayısını dikkate alırken A ve B sınıfı sinemaları hesaplamak gerekmektedir. Bu doğrultuda Türkiye'nin haftalık film oynama kapasitesi kompleks bazında 432, perde/salon bazında 2.376 ve koltuk bazında ise 291.270 adettir. Gösterim yapılabilen düzenli bir salona 123 koltuk ortalaması düşmektedir. Hizmette olan sinema komplekslerinin her birine altı perde düşerken Türkiye'de en çok perdesi/salonu olan sinema kompleksi İstanbul'da bulunmamaktadır. Cinemaximum grubunun Bakırköy Marmara Forum adlı alışveriş merkezinde bulunan işletmesi ile Cinetech grubunun Başakşehir'deki Mall of İstanbul adlı alışveriş merkezinde yer alan 16 perdelik işletmeleri bugün için Türkiye'nin en yüksek perde kapasitesine sahip sinemalarıdır. Koltuk kapasitesi açısından ise de Cinetech / Torunlar grubunun İstanbul Başakşehir'deki Cinetech (Mall of İstanbul) isimli işletmesi toplam 2.918 adet koltukla ilk sırada yer alıyor. Cinemaximum / Mars grubunun Adana'daki Cinemaximum (M1 Merkez) adlı işletmesindeki 571 koltuklu sinema salonuysa Türkiye'nin en yüksek kapasiteli, aynı anda en çok biletli izleyicinin film seyredebileceği salon olarak ilk sırada yer almakta.

Ülkede faaliyetine düzenli olarak sürdüren A ve B sınıfı düzenli gösterim sinema komplekslerinin %41'i on farklı sinema zinciri tarafından işletiliyor. (2014'te %35) Bu oran Türkiye genelinde aynı on grup için salon bazında %60'a koltuk toplamında ise %63'e kadar çıkıyor... Her biri üç bin koltuktan fazla kapasiteye sahip bu gruplar; Cinemaximum, Avşar, Prestige, Pink, Site, Cinemarine, Cinens, Cinetech, Cinetime ve Cinecity tabela ismiyle Türkiye genelinde hizmetini sürdürüyor. Genellikle büyük alışveriş merkezleri içerisinde yer alan bu zincir işletmelerin en çok koltuk kapasitesine sahip olanı Mars Sinema'nın işlettiği Cinemaximum.

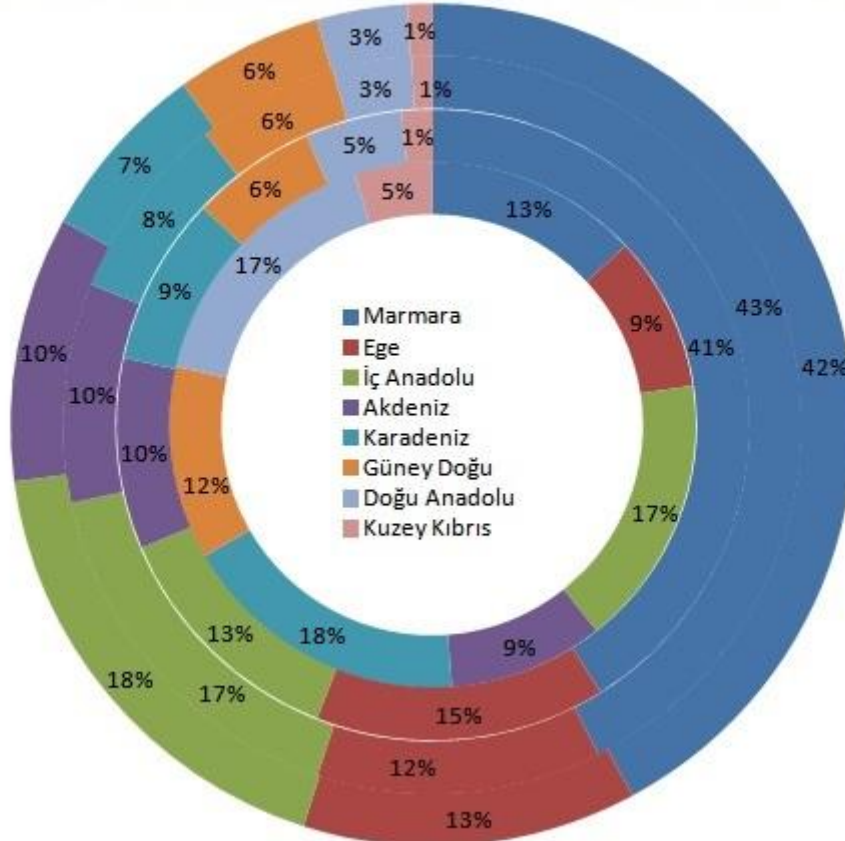
Türkiye'nin sinemaları

Yedi coğrafi bölgeye ve Kuzey Kıbrıs'a göre sinema dağılımlarına bakıldığında Marmara Bölgesi'nin açık ara bütün başlıklarda diğer bölgelere göre yoğunluğu göze çarpıyor. 257 sinema binasının bulunduğu Marmara Bölgesi'nin en yoğun ili İstanbul. Marmara Bölgesi'ndeki sinema salonlarının koltuk kapasitesi 139.312. Marmara'yı İç Anadolu 59.235 koltukla, Ege 42.378 koltukla, Akdeniz 33.681 koltukla, Karadeniz 22.870 koltukla, Güney Doğu Anadolu Bölgesi 18.678 ve Doğu Anadolu 11.454 adet koltukla takip ediyor. Kuzey Kıbrıs'ın toplam koltuk kapasitesi ise 3.105.

Perdelere göre bölgesel dağılım ise şöyle:

MARMARA	1.100
İÇ ANADOLU	428
EGE	322
AKDENİZ	249
KARADENİZ	213
GÜNEY DOĞU ANADOLU	160
DOĞU ANADOLU	89
KIBRIS	23

Bölgelere göre koltuk, perde, kompleks ve sinemalı il dağılımı
dış halka: koltuk, sonraki halka: perde ve en iç halka ise sinemalı il dağılımı yüzdesini göstermektedir.

Türkiye'nin sinemaları

İllere göre sinemalara bakıldığında bütün başlıklarda İstanbul'un açık ara önde olduğu görülüyor. İstanbul'un Avrupa yakasında Anadolu yakasına göre iki katı işletme bulunurken, İstanbul'u Ankara takip ediyor. Başkentten ardından İzmir gelirken Bursa ve Antalya sinema adetleri açısından önde gelen iller...

Türkiye'de bir yıl boyunca düzenli sinema filmi gösterimi yapılan komplekslerin yer almadığı iller Şırnak, Ardahan, Hakkari, Sinop, Gümüşhane... Perde, teknik donanım ve salon yeterliliği açısından gösterim şartlarının sağlıklı olmadığı il sayısı 7. Bu iller; Ağrı, Bayburt, Bitlis, Iğdır, Tunceli, Artvin ve Kars... Son yıllarda faaliyetine son veren sinema işletmesi sayısı 155'ye ulaştı. Kapanan sinemalar 2010'dan başlayarak, altı yıla yayıldığında her yıl 26 sinema kompleksinin faaliyetini durdurduğunu söyleyebiliriz. 2015 yılında faaliyetini durduran sinema işletmesi sayısı 5'i geçmedi.

2015 yılında hizmete alınan sinema sayısı ise 43. Yeni açılan komplekslerde 220 adet perde gösterime başlarken, geçen yıl genel toplam koltuk kapasitesine 24.213 adetlik bir ek yapılmış oldu. Son yıllarda açılan yeni işletme sayısı 2014 ile 2015 yılı arasında neredeyse, ek kapasite sağlaması açısından aynı sayılarda gözlemlendi.

Türkiye'de faaliyeti sürdüren 378 adet A sınıfı sinema kompleksinin 245 adedi büyük alışveriş merkezi içinde konuşlanmış durumda.

Sinema işletmesi olan büyük alışveriş merkezlerinin içinde açılan süpermarketlerde ise Migros'un yoğunluğu söz konusu... Migros 94, Carrefour 40, Kipa 36...